

наукової спільноти і забезпечуючи успішну інтеграцію вітчизняної науки у світовий науковий простір.

Література

1. Лузан П.Г., Тітова О.А. Наукові результати як критерії якості педагогічного дослідження. *Технологічна і професійна освіта: проблеми і перспективи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конфер. (м. Глухів, 9 травня 2024 р.). Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2024. С. 134-138.

2. Wallwork A. English for writing research papers. New York: Springer Science+Business Media, 2011. 325 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-411-8-45>

ПІДГОТОВКА ДИСЕРТАЦІЙ З ФІЛОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Томчаковська Юлія Олегівна

кандидат філологічних наук, доцент,

завідувач кафедри іноземних мов

Національний університет «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

Війна, що розгортається на території України, вплинула на всі сфери життя, включаючи освіту та наукову діяльність. Підготовка дисертацій з філології в умовах воєнного стану стала особливо складним процесом, який вимагає нових підходів та адаптації. У цій статті розглянемо основні виклики, з якими стикаються науковці, а також можливі шляхи їх подолання.

Воєнний стан призводить до багатьох обмежень, які безпосередньо впливають на процес підготовки дисертацій. Зокрема, через руйнування інфраструктури і переміщення значної частини населення, багато науковців втратили доступ до своїх робочих місць, бібліотек, архівів та інших ресурсів, необхідних для проведення досліджень. Крім того, через загальну нестабільність та небезпеку, які супроводжують воєнний стан, багато дослідників змушені переорієнтувати свої дослідження на більш доступні теми або переносити акцент на теоретичний аспект роботи.

Однак навіть у таких умовах існують можливості для продовження наукової діяльності. Завдяки сучасним цифровим технологіям, науковці

мають можливість використовувати онлайн-бази даних, електронні бібліотеки та інші ресурси, доступ до яких можливий через Інтернет. Це дозволяє мінімізувати втрати доступу до важливих джерел інформації.

Війна також змінює фокус багатьох філологічних досліджень. Зростає інтерес до вивчення тем, пов'язаних із війною, зокрема мовного аспекту пропаганди, ролі мови у формуванні національної ідентичності, впливу війни на розвиток літератури та культури [2; 3]. Дослідники починають звертати більше уваги на аналіз мовлення в умовах конфлікту, вивчають трансформації, що відбуваються в мові та літературі під впливом воєнних дій [1].

Ці нові напрямки досліджень відкривають можливості для науковців працювати з матеріалом, який відображає реалії сьогодення. Водночас, це дозволяє українським філологам вносити свій внесок у розуміння глобальних процесів, пов'язаних з війною, зокрема через аналіз інформаційних та культурних контекстів.

Одним із найбільших викликів, з якими стикаються дисертанти під час війни, є психологічний тиск. Постійний стрес, тривога за власне життя та безпеку близьких, а також невизначеність щодо майбутнього створюють додаткові труднощі для наукової роботи. Для багатьох молодих науковців знайти мотивацію для продовження досліджень у таких умовах стає надзвичайно складно.

Для подолання цих викликів важливо забезпечити психологічну підтримку науковців. Це може включати як індивідуальні консультації з психологами, так і створення спільнот, де науковці можуть обмінюватися досвідом та підтримувати один одного.

В умовах воєнного стану міжнародна співпраця стає особливо важливою. Завдяки налагодженню контактів з іноземними науковими установами, українські філологи можуть отримувати доступ до додаткових ресурсів, брати участь у міжнародних конференціях та проектах, а також використовувати можливості для стажування за кордоном. Це допомагає не тільки зберегти науковий потенціал країни, але й інтегрувати українську науку в глобальний контекст.

Підготовка дисертацій з філології в умовах воєнного стану є складним, але можливим завданням. Незважаючи на виклики, науковці можуть знайти нові шляхи для продовження своєї роботи, використовуючи доступні цифрові ресурси, змінюючи тематику досліджень та звертаючись до міжнародної спільноти за підтримкою. Головне – зберегти мотивацію та продовжувати розвивати науку навіть у найскладніших умовах.

Література

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004. 344 с.
2. Фурсіна Н. А. Дискурс сучасного військового конфлікту. Полікомплексні війни. *Економіка та держава*. 2019. № 4. С. 112–118.
3. Шкута О. Г. Відтворення військової термінології українською мовою (на матеріалі сучасних публіцистичних текстів). *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія*. 2017. Вип. 34. С. 273–277.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-411-8-46>

АКТУАЛЬНІ ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В МЕЖАХ КОМУНІКАТИВНОЇ ПАРАДИГМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Томчаковський Олександр Георгійович

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри прикладної лінгвістики

Національний університет «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

В умовах воєнного стану комунікативна парадигма досліджень набуває нового значення, що відображається в актуальних темах дисертаційних робіт. Сучасні науковці все більше звертаються до аналізу комунікаційних процесів у контексті конфліктів, пропаганди та інформаційної безпеки. Ці теми стають ключовими у дослідженнях, оскільки вони дозволяють глибше зрозуміти вплив війни на комунікативний простір суспільства. Невербальна комунікація – це спосіб обміну інформацією без використання слів, що включає в себе такі форми вираження, як жести, міміка, поза, погляд, інтонація голосу, дотики, а також використання простору і часу. Невербальні сигнали часто передають емоції, наміри або настрої, доповнюють або навіть замінюють вербальну комунікацію [1].

Невербальна комунікація в умовах війни відіграє важливу роль у передачі емоцій, намірів і стратегічних повідомлень, особливо коли вербальні засоби спілкування обмежені або небезпечні. Вона включає жести, міміку, поставу, фізичну відстань між людьми, а також символіку, яка використовується у військовому середовищі. Під час